



حکومت هخامنشیان

## لوحهای گلی (هخامنشیان)

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی

انتشار: ۲۵ بهمن ۱۳۹۲ ۳۰ دقیقه مطالعه



### چکیده مقاله

تخت جمشید یکی از پایتخت‌های هخامنشیان بود و به دستور داریوش اول ساخته شد و شاهان بعدی نیز ساخت آنرا ادامه دادند. این بنای تاریخی توسط دانشگاه شیکاگو حفاری شد و پروفیسور هرستفیلد و اشمیت از سال ۱۹۳۱ تا ۱۹۳۹ در آن مشغول حفاری بودند. در طول این زمان دو آرشو از لوحهای گلی کشف شد... آرشو اول معروف به لوحهای دیوانی خزانه در بر گیرنده ۱۳۹ لوح است و شامل اطلاعاتی در مورد پرداختهای بین سالهای ۴۹۲ و ۴۵۸ پیش از میلاد است. آرشو دیگر قدیمی تر و بزرگتر است و شامل ۲۵۰۰۰ تا ۳۰۰۰۰ لوح است که ۷۰۰۰ عدد از آنها خوانده ش

## پارسیان دژ / حکومت هخامنشیان

تخت جمشید یکی از پایتخت‌های هخامنشیان بود و به دستور داریوش اول ساخته شد و شاهان بعدی نیز ساخت آنرا ادامه دادند. این بنای تاریخی توسط دانشگاه شیکاگو حفاری شد و پروفیسور هرستفیلد و اشمیت از سال 1931 تا 1939 در آن مشغول حفاری بودند. در طول این زمان دو آرشو از لوح‌های گلی کشف شد...



آرشو اول معروف به لوح‌های دیوانی خزانه در بر گیرنده 139 لوح است و شامل اطلاعاتی در مورد پرداخت‌های بین سال‌های 492 و 458 پیش از میلاد است. آرشو دیگر قدیمی تر و بزرگتر است و شامل 25000 تا 30000 لوح است که 7000 عدد از آنها خوانده شده و 5000 به چاپ رسیده است. این لوح‌ها به زبان ایلامی زبان رسمی دربار هستند و شخصی به نام فرنکه زیر آنها را امضا کرده است. این فرد وزیر دربار بوده است.

در مجموعه گل نبشته‌های به دست آمده از باروی تخت جمشید برای اولین بار گل نبشته‌ای به خط پارسی باستان دیده شد. این کشف جدید نشان می‌دهد که این خط در مکاتبات روزمره نیز استفاده می‌شده است.

این لوح‌ها از گل بودند و استفاده از آنها به این نحو بوده که با گل خیس آنها را شکل می‌دادند و روی میز سطح آنرا صاف می‌کردند. سپس با یک قلم روی آنها مطلب مورد نظر را می‌نوشتند و آنها را خشک می‌کردند. اگرچه شاه مقدونی به هنر و تاریخ ایران یکپارچه خیانت کرده است، ولی حمله او به ایران یک لطف هم داشته و وقتی آتش شهوت او تخت جمشید را می‌سوزانده این لوح‌ها در زیر خاک پخته شده اند و تا امروز سالم مانده اند و اطلاعات با ارزشی از اتفاقات دوران هخامنشی به ما داده اند.

پس از کشف این لوح‌ها دانشگاه شیکاگو آنها را برای بازخوانی به عنوان قرض به آمریکا می‌برد و پس از انقلاب ایران دانشمندان فرهیخته آمریکایی از تیره شدن روابط ایران و آمریکا سوء استفاده می‌کنند و آنها را پیش خود نگه

میدارند. در سالهای اخیر وقت پس دادن این لوحها به ایران رسیده است ولی دولت آمریکا در دادگاهی تصمیم گرفته است آنها را برای کمک به دولت صهیونیستی به حراج بگذارد. زیرا دولت آمریکا با دولت ایران مشکلات سیاسی دارد و از این طریق می خواهد به ایران ضربه بزند، غافل از اینکه این لوحها به فرهنگ و مردم ایران تعلق دارند و ارزش آنها از یک بازی سیاسی بیشتر است. باید ببینیم سازمان میراث فرهنگی ایران برای بازپس گیری آنها چه زحماتی خواهد کشید و در این بازی چه نقشی را اجرا می کند.

## برگرفته از ایران اطلس

### ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «لوحهای گلی (هخامنشیان)»، پارسیان دژ، ۱۳۹۲.

خواندن مقاله و پیوست های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsiandej.ir/articles/1471/pdf/لوحهای-گلی-هخامنشیان.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۲۷ مهر ۱۳۹۹